

DOMOVINA

Štev. 38.

V Ljubljani, 19. septembra 1919.

Leto II.

Kaj čaka Nemško Avstrijo?

Nova republika Avstrija je bila primorana za svoje velike grehe podpisati poniževalno pogodbo. Ponižana pa ni Avstrija samo moralno, temveč poglavjito še gospodarsko, da si najmanj pol stoletja ne bo mogla opomoči. Zastopniki Avstrije so podpis zavlačevali do skrajnosti. Skušali so se na vse načine izgovarjati ter zvaljiti krivdo na Habsburgovce. Toda ostri sodniki v Parizu so ostali neizprosni. Izgovore so kratko zavrnil v spremnem pismu, ki je bilo pridejano mirovni pogodbi. V tem pismu je rečeno glede zavračanja krivde za vojno na habsburško dinastijo in njeno okolico: »Ako bi se bili Nemci pred vojno vzdignili proti militarizmu, ako bi bili protestirali proti vojni ter odrekli vladji podporo za nadaljevanje vojne, bi se sedanji izgovor vsaj nekoliko mogel vpoštevati. Dejstvo pa je, da je bil nemški narod v Avstriji od začetka do konca goreč pristavljatelj vojne in ni ničesar storil, da se loči od politike svoje vlade in svojih zaveznikov prav do končnega poraza. Po teh jasnih dokazih mora nemški narod povsah pravih pravičnosti prevzeti nase tudi del odgovornosti za zločin, ki je celemu svetu prinesel nepopisno nesrečo. Politika Habsburgovcev je bila politika za vzdrževanje nemškega in madžarskega gospodstva Avstro-Ogrske. Ta politika se je mogla vzdržati le s pomočjo nemških in madžarskih prebivalcev Avstrije in Ogrske, ki so gospodarsko in politično tlačili svoje sodržavljane drugih narodnosti. Ta zistem nadvlade, tlačnja in hujskanja naroda proti narodu, ki ga je podpiral nemški narod, je med glavnimi vzroki svetovne vojne. Milijoni ljudi, ki so bili podložni avstro-ogrski državni oblasti, so bili pod grožnjo smrtne kazni prisiljeni, da se bore proti svojim bratom in da istočasno prelivajo kri za brezkončno trajanje svoje lastne sužnosti. Na ta način so se morali boriti tudi proti svobodi Evrope. Mnogi izmed njih so protestirali proti vojni, pa odvzelo se jim je imetje in na desetisoče jih je postalo žrtev pokolja.«

Ko se je Nemcem tako brezobzirno oprala vest, so videli, da jim ni rešitve ter so podpisali usodno mirovno pogodbo.

Oglejmo si samo gospodarski udarec za avstrijske Nemce. Vojne odškodnine mora plačati Avstrija 80 milijard frankov v zlatu, a prebivalstva bo imela le 6 milijonov, tako da pride na vsako osebo, tudi na ženske in otroke, po 10.000 K dolga, a samo obresti 500 K na leto. Mislimo si rodbino 8 članov, ki bo morala prevzeti državnega dolga 83.000 kron in 4000 K letnih obrestj. — Delavski sloji se bodo seve skušali izogniti bremenom ter se bodo trumoma izseljevali. Isto pa bodo storili tudi bogataši, ki so svoje premoženje že med vojsko rešili v inozemske banke. Vsa ogromna bremena bodo nosili kmetovalci, mali obrtniki in trgovci. Ker pa so

kmetovalci itak le mali, ki s svojimi pridelki ne morejo preživljati niti lastne družine, zato bo država neprestano rekvirirala, tako da bo moral kmet poleg velikanskih plačil dati državi celo svoje skromne pridelke. Kar smo tu napisali, niso morda strašila, ki bi izviral iz sovraštva ali maščevalnosti napram Nemcem. Slično obupno je izračunal nemški položaj nasilni nemški politik, koroški Nemec prof. Angerer v nemških listih ter o tem tudi govoril na sestanku nemških demokratov. Govornik je povedal, da je za Avstrijo najhujša skrb za vsak dan in kruh. Samo za nakup živil potrebuje Avstrija mesečno 500 milijonov kron, za katero svoto se mora zadolžiti, a celokupni državni davki znašajo na leto jedva nekaj čez 500 milijonov. Avstrijska krona je skoraj brez veljave, v Švicij plačajo za njo le še 10 centimov (vinarjev). Da je dobila republika za nekaj mesecev kredita, morala je zastaviti državne in privatne gozdove, zlato in vrednostne papirje v inozemstvu. Od lastne žetve more živeti Avstrija le tri mesece, t. j. od septembra do decembra, potem bo morala zopet iskati kredit, ali po nemško »pušč«. Proračun Avstrije znaša $9\frac{1}{2}$ milijard, a pokritja zmore le $2\frac{1}{2}$ milijard. Vsi direktni davki znašajo pol milijarde.

Govornik je prišel do sledečega obupnega sklepa: »Izhod iz tega težkega položaja, v katerem moramo pripoznati, da smo be-rači, moremo najti samo tako, da dosežemo po prisilni oddaji premoženja, ki naj znaša 70 do 80%.

Na Koroškem pa se še vedno dobe nahujskani in plačani agitatori za Nemško Avstrijo. Privoščili bi jim, da pomagajo nemškemu bratcem plačevati milijarde ter ž njimi stradati, ko bi le ne slepili naših neukih rojakov, ki jih hočejo potegniti s seboj v — be-račijo.

Korošci — Korošice!

Z vsakim dnem se bliža oni zgodovinski dan, ko boste z glasovnico v roki odločali o svoji državni pripadnosti, ko boste delali severno mejo jugoslovanskega kraljestva. Tisti zgodovinski dan pa vas mora najti pripravljene, da vas ne bodo poznali rodovi preklinjali, nego blagoslavljali. Da pa se boste mogli izreči z prav iskrenim prepričanjem in neomajno vero v našo sveto pravico, spoznavajte svojo rodno grudo, spoznavajte zgodovino svoje domovine, spoznavajte in prepričajte se, da bo čez nekaj let o vas pisala le še zgodovina, če pridete pod nemški jarem. V treh knjigah, ki se naročujejo pri »Zvezni tiskarni« v Ljubljani, boste čitali, kako so Nemci sistematično potujčevali Slovence, iz teh knjig boste izprevideli, da ste izprosno zapisani narodni smrti, kot so bili vsi nešteti tisoči doslej, nad katerimi je oholi Nemec vihtel svoj valpetski bič.

V brošuri »Jugoslavija in njene meje I. del. Koroška«, ki ima priloženo eno najboljših narodnostnih kart, vam izboren poznavalec koroškega vprašanja izčrpno in obširno poda zgodovino Slovencev od prvega početka, ko so leta 586. prvič samostojno nastopili v zgodovini, pa do tedaj, ko nam je nemški meč ugrabil več kot polovico nekda-

naše zemlje. Drugi del govori o današnjem žalostnem stanju Slovencev na Koroškem. Točko za točko obdela pisatelj z vso natančnostjo: šolstvo, narodno razmerje, cerkvene razmere, uradništvo — vsaka teh točk je podprta z verodostojno statistiko, ki govori jasno in strašno. Leta 1870. je bilo glasom statistike 207.866 Nemcev in 119.118 Slovencev, a leta 1910 je bilo že 304.315 Nemcev in le še 84.212 Slovencev. Vsaka točka zase je na enak način podprta z nepobitnimi dokazi: s številkami. Brošura je pisana v poljudnem slogu, razvidno in pregledno, da ima vsak kdor jo vzame v roko korist od nje.

Istotako ne sme manjkati v nobeni koroški hiši brošura »Gospodstvo polje«. Spisal jo je v angleškem jeziku dr. B. Vošnjak, odlični član jugoslovanskega odbora, predstavil jo je ing. V. Zupanc. Pisatelj je v tej brošurici predložil celemu svetu, da imamo Slovenci sveto pravico do Koroške zemlje, ker že v srednjem veku je koroški kmet — predstavnik naroda — ustoličeval na vojvodskem prestolu svoje vladarje. Slovenski kmet je bil, ki je zasedel vojvodski prestol in v slovenskem jeziku je vprašal vojvodo, hoče li biti pravičen sodnik in zaščitnik zvestobe, in ali mu je blagor ljudstva res pri srcu. Skozi stoletja se je ponavljal ta obred, skozi stoletja se je ohranil vojvodski prestol in knežji kamen, kakor se je v slovenskih srcih ohranil jasen spomin na one zgodovinske čase. Toda danes je prišel čas, da postane spomin zopet živo dejstvo. »Tekom teh bridkih bojev« piše dr. Zupanič v epilogu, niso Slovenci nikdar izgubili srca. Verovali so v pravičnost svoje stvari, verovali so, da pride dan, ko zopet zavlada po svetu pravica... In, da bi po dolgih stoletjih danes izgubili vero, bi s tem oskrunili spomin svojih dedov, bi s tem svojo slavno zgodovino, bi s tem oskrunili celokupno Slovenstvo. Gospodstvo polje — naša narodna božja pot — ne sme nikdar in nikoli več pripadati Nemcem, to bi bilo skrunjenje naših narodnih svetinj.

In ti, slovenska koroška žena! Mar naj tudi oni nepozabni dnovi, ko so jugoslovanske žene in dekleta izročale sto in stotisočev podpisov za majsko deklaracijo dr. Korošču, zapadejo pozabljenju?! Zdaj je prišel čas, da se udeležuješ, da dejanski izvedeš, kar si takrat podpisala. Mar boš dopustila, da se bodo tvoji otroci še nadalje učili zaničevati tisti jezik, ki si jih ga učila, ti, slovenska mati? Mar hočeš, slovenska žena, ki si z mislijo, delom in ljubeznijo vedno sodelovala v borbi za osvoboditev svoje domovine, odpovedati v zadnjem hipu?! Ne — nasprotno! Podvojila in potrojila boš v tej zadnji borbi svoje sile in moči, da pomagaš rešiti rodno grudo pred nasilnim sovragom. Čitaj brošuro »Jugoslovanska žena za narodno svobodo«, ki te bo navdušila, ti dvignila tvojo zavest in ti pomnožila moči, da ne omagaš pod težo krivic in razočaranj, nego da krepko vstrajaš v boju za svojo sveto pravico, zmagovito do konca.

Pa tudi vsi ostali Slovenci in Jugoslovani bi morali poznati zanimivo vsebino teh knjig, ne samo Korošci. Če gre za njih, gre za nas vse; če gre za nas, gre tudi za njih. Jugo-

2.
slovani smo in zato eden za vse in vsi za enega!

Kdor še nima teh treh brošur, naj si jih nemudoma naroči. Dobe se v vseh knjigarnah in v podružnicah »Jugoslavije«. »Koroška« stane 4 K, »Gospodstvo polje« 2 K in »Jugoslovanska žena« 2 kroni.

Dopisi.

S Krke. V 37. št. »Domoljuba« se zopet zaganja znani dopisnik v nekatere tukajšnje fante s prozornim namenom, da bi jih na eden ali drugi način pripravil do tega, da bi mu slepo sledili. S prirejanjem iger ni bilo pravega uspeha, z »Orlom« istotako ne, torej jih hoče s svojimi umazanimi dopisi v časopisju pripraviti do tega, da bi vsaj na druge nezavednejše ne uplivali in mu jih prosto prepustili. Ne ve pa ali pa noče vedeti pravega vzroka, da fantje tako sovražijo vsa taka društva, katera je duhovščina svojčas ustanovila v dosegu svojih posebnih namenov in ki so povzročila samo prepri in razprtijo, ne da bi ljudstvu le količkaj koristila. Kdor razmere pozna, ve, da se zaradi društva kot takega ni nikdo vpisal, temveč so nekatere v to prisilili vse drugačni oziri. »Namen posvečuje sredstva« — tega zloglasnega gesla se duhovščina poslužuje ob vsaki priliki in se pri tem ne straši nobenega sredstva. Dopisnik naj nikar ne ima ljudi tako za neumne, da bi nikdo ne spoznal pravega vzroka nujnemu ustanavljanju takih društev in prireditve, v katere, da bo več uspeha, vabijo mladino obeh spolov. Ljudje so že spregledali vaše prave namene in cilje, zato tudi vse vaše prizadevanje ne bo imelo pravega in trajnega uspeha. Z besedo »ata« se je pa dopisnik na vsak način preveč zaletel. Lahko bi se mu vrnilo šilo za ognjilo, toda take stvari ne spadajo v politiko, zato o tem molčimo. V prihodnje naj dopisnik v podobnem slučaju prime samega sebe za nos, saj mora vendar vedeti, da poznamo tudi njegove grehe. Nikar pa naj hinavsko ne zavija oči in pere samega sebe, ko piše: »S tem dopisom ne mislimo žaliti nikogar... S tem da vlačijo 20 let stare dogodke na dan, blati tudi svoje ljudi in jih sramoti, vendar takih napadov ne more nikdo odobravati in najsibode te ali one stranke. Da pa nekateri »možje« ne gredo

v cerkev, je temu kriva politikujoča duhovščina pred vojsko, katera jih je z osebnimi napadi in zmerjanjem raz prižnice pripravila do tega. Sicer pa lahko vsak, kdor razmere nekoliko bolj pozna, dobro ve, da to ni merilo za to, je li »mož« ali ne. Da bi pa orožniki »pretepače« k vojakom pobrali, pojdite vrane strašiti s takimi grožnjami, fantov s takimi neumnostmi ne boste plašili. Najhujše »kvantače« imate pa sedaj med »Orli«, skrbite toraj, da se poboljšajo. Glede »počitka« naj se pa nikar ne pritožuje, ker mu fantje dajo mir, čeprav ga hoče sam kaliti. Vemo, da bi bil dopisnik vesel, ko bi imel v svoji stranki »ponočajke« itd., toda grozdje je prekislo, zato taka jeza. Jeza »gospodinje« je pa lahko razumljiva, saj so ji »Orli« moža skoro oslepeli, ni čuda torej, da ne more videti takih ljudi. Da je pa Krka pred svetom umazana, to pa samo »Domoljubov« dopisnik ve in sliši, ker sliši menda tudi travo rasti. Za sklep bi pa priporočili »Orlom«, naj ne delajo sramote Krki, naj pušče 20 in tudi več let stare fantovske grehe v miru in se lepo mirno obnašajo. Kadar pa pridejo še s kakega tabora, jim tudi ni treba tako grdo preklinjati, kakor so zadnjič, ko so se gotove ženske kar križale. Ustanoviteljem pa priporočamo, da naj se v boju poslužujejo prepričevalnih dokazov, ako jih kaj imajo, ne pa zmerjanja in obrekovanja, ker bodete sicer nekoč želi sadove svoje setve... S... je začel, P... nadaljeval in nista bila vesela uspehov svojega »dela«; isti dobiček bode odnesel tudi V... oziroma N... ako bodeta prvima sledila. Verujemo sicer, da zadnja nista naročila tako nedostojnih napadov, vemo pa tudi, da to lahko preprečita, ako le hočeta. In po tem se bomo v bodoče ravnali.

Iz Šoštanj. Sokolski zlet v proslavo 10letnice Šoštanjkega Sokola v zvezi z okrožnim zletom Celjske sokolske župe z dne 7. septembra t. l. je uspel nad vse zadovoljivo. Dal je preprostem človeku upogled v požrtvovalno, odgojevalno delo Sokolstva, ki ne išče ne dobička, ne slave, temveč le dela iz človekoljubnih nagibov v prid bližnjemu — v prid slovenskemu narodu! Pristrčni pozdrav od strani staroste br. Lukmana na šoštanski postaji, ki je veljal iz Celja, Žalca, Braslovč, Vranskega, Mozirja in drugod številno prihitevšim Sokolom ter iz Koroškega in iz Mis-

linjske doline došlim narodnjakom, je našel srčen odmev med vsemi navzočimi. Sledil je pohod Sokolov, Sokolic in naraščaja ter požarne brambe z godbo po mestu. Imamo zanesljive dokaze o tem, da so strunne Sokolske vrste izpodbudile marsikaterega mlačneža iz dosedajne brezbriznosti k skupnemu narodnemu delovanju. V imenu gerenta in sosveta je pozdravil sokolske goste z mestne hiše okr. sodnik J. Sernec ter ponavljajmo iz njegovih besed tukaj le poziv, da naj nam boji sokolsko povelje: kriti! tudi v vsem bodočem, še nikakor ne končanem narodnem boju vedno eno izmed najpomembnejših smernic. Krijmo vsakega napadene posameznika, t. j. priskočimo mu takoj na pomoč najprej njemu najbližji in potem še tudi vsa celota, ker če puščamo giniti posameznike, jim ne odvratno tudi sledi pogin celote. Kriti, kriti in zopet kriti v nevarnosti se nahajajoče sorojake: bodi nam geslo, ker le tako širimo medsebojno zupanje, osnujemo in utrdimo zvestobo ter omogočimo skupni nastop in — zmago. V odgovoru staroste Celjske sokolske župe br. Smrtnika se je ta spominjal na prejšnje Šoštanjke obiske Celjskega Sokola in na napade po Šoštanjkih nemškutarjih, katerim so bili Sokoli stalno izpostavljeni. To je sedaj sicer minulo, ali čuječnost ostane še vedno na mestu tudi za vse bodoče čase! Na srečno izbranem in vzgledno opremljenem veseličnem prostoru (sejmišču) izvršene proste vaje (Dunajske) po članih, proste vaje (Ljubljanske) proizvedene po Celjankah in Šoštanjčankah ter (Dunajske) proizvedene po Šoštanjčankah, proste vaje Šoštanjkega deškega, dekliškega in obrtnega naraščaja ter vaje vzornih sokolskih vrst iz Celja in iz Žalca na orodju so kazale pod vodstvom načelnika župe br. Jerina krasni uspeh pridnega združenega dela! Za izvežbanje Šoštanjkih vrst bodi izrečena vsem vaditeljem, vaditeljicam in posebno br. Kurniku sokolska hvala! Po telovadbi so sledili poljudni govori za na veseličnem prostoru zbrano občinstvo in sicer po v vsakem oziru neumornem načelniku br. Kurniku, ki je z zanimivimi podatki opisal mukotrpno zgodovino Šoštanjkega Sokola in pomen njegovega delovanja za vse sloje našega naroda, po br. dr. Gvidonu Sernecu, odvetniku iz Celja, ki je v izredno učinkoviti obliki ljudstvu dokazoval, da se

Ženske kot zločinke.

Med hudodelci vseh narodov se nahaja razmeroma mnogo več moških kot žensk. Najčešče zagrešajo ženske detomore, bolj redko zavratne, a prav redko odkrite umore in poboje. Dušeslovci dokazujejo, da manjka ženskam za taka hudodelstva fizične moči, da je ženski naravi prirojena plahost, neodločnost, rahlotenje. Kriminalisti pa so drugačnega mnenja ter ne priznavajo v tem oziru razlike med moškimi in ženskami. Posebno ameriški kriminalisti so zbrali za svojo trditve polno dokazov, da so ženske zakrivile najstrašnejše zločine popolnoma hladnokrvno, proračunjeno, iz golega pohlepa po denarju. Znameniti ameriški kriminalist je zbral celo vrsto slučajev zadnjega desetletja, ki jih v nastopnem navedemo.

Leta 1908 so razkrili na farmi La Porte grozno zločinko Belle Gunnes. Ta ženska se je najprej iznebila dveh svojih mož, da je potegnila njih zavarovalnico. Nato je zakrivila dva velika požiga. Iz dobičkov teh zločinov si je kupila posestvo La Porte ter začela oglašati v časopisih, da išče bogata vdova v svrhu ženitve bogate mladeniče in vdovce. Iz vseh pokrajin zapadne Amerike so prihajali kalini. Svoje žrtve je pregovorila, da so prodale svoja posestva ter se preselile z

denarjem k njej, nakar jih je umorila in zakopala na svojem posestvu. Ko so neko noč njena posestva pogorela, prišli so zločinom na sled. Na pogorišču so izkopali šest moških trupel, na pogorišču samem pa so našli ogorela trupla treh njenih otrok in tudi njeno truplo brez glave. Pri preiskavi je priznal neki njen delavec, da je zločinko in njene otroke ubil ter splotja zažgal. To je storil iz maščevanja, ker mu vdova ni dala obljubljenih deležev za sodelovanje pri moritvi žrtev.

Najstrašnejšo morilko so pred nedolгим časom v Connecticutu obsodili na do smrtno ječo. To je bila Amy Archer Gilligan, ki je imela na vesti do 40 umorov. Tudi Gilligan je bila vdova kakih 45 majhna, suha, a zelo energična. Bila je zelo verna ter redna obiskovalka cerkva. Ko je že videla, da se ne bo mogla izogniti aretaciji, je še brž zapustila 1100 dolarjev za nakup orgel v svoji župni cerkvi. Njen prvi mož Archer je ustanovil dom za postarne ljudi. Umrl je pod sumljivimi okoliščinami. Vdova je prevzela »dom« ter ga dalje vodila. Čez nekaj časa se je poročila z Gilliganom, ki pa je umrl kmalu po poroki tudi v čudnih okoliščinah. Oba moža je ta ženska hijena zastrupila. V svoj dom je sprejemala stare moške in ženske proti enkratnemu plačilu za celo življenje. Navadno so plačali po 1000 dolarjev. Vsi ti

reveži so bili stari in nadložni, in nihče se ni dosti brigal, ako so kmalu umrli. Vdova je smrt sporočila sorodnikom ter jim tudi izročila mrtva trupla, da so jih odpeljali in doma pokopali. To zadnje dejstvo je nadalje prikrivalo vdovine zločine. Ni treba šele razlagati, da je vse žrtve spravljala vdova z arzenikom s sveta. Vseh žrtev se ji je dokazalo 48. — Vdova Gilligan je vsekakor najbrezobzirnejša morilka, kar jih pozna svet. A za vse njene zločine ni drugega nagiba kot lakomnost po denarju. Vsi umori so bili proračunjeno zasnovani in rafinirano izvršeni. Morila je hladnokrvno brez strasti, brez maščevanja.

Tretja taka ženska zverina je bila Kate Bender, ki je živela pred kakimi 48 leti v državi Kansas. Živela je v samoti, kjer je imela gostilno ob gozdni cesti. Ko je bila stara 24 let, je vabila po časopisih moške v svoj brlog, češ, da je zdravnica in vedeževalka. V gostilni je imela kamrico s sedeži na obeh straneh in z mizico na sredi. Kamrico so obdajale preproge. Kdor se je vsedel ter se naslonil k steni, dobil je skozi preprogo smrtni udarec s težkim kladivom ali s sekuro. Ta mesarski posel sta opravljala Katin oče in brat. Pod kamrico je bila klet, kamor so omamljene žrtve spuščali skozi dvigujoče se vratce, v kletki pa so jim prerezali vrat, jih oropali, potem pa v sadovnjaku pokopali.

od Jugoslavije ne sme zahtevati, da čez noč izbršne vse posledice 5letne svetovne vojne, katero so le zakrivali naši dedni sovragi, Velenemci in da more Jugoslavija povzročeno škodo le s skupno pomočjo vseh nas ublažiti in omiliti, dočim samo načelno zabavljanje le škodo poveča. Slednjič je še spregovoril starosta najstarejšega Sokola iz bivše Štajerske, t. j. Mozirskega Sokola br. Lipold, ki je na podlagi lastnih izkušenj pač upravičeno pozival k vstrajnosti ne glede na kakršnekoli ovire, ki bi sestavile našemu razvoju. Petje narodnih pesmi, posebno srčno od strani našega sokolskega naraščaja, srečolov, godba in ples so zaključile to vrlo uspelo slavje, katero je bil tudi počastil s svojim obiskom srbski polkovnik Tedorović iz Celja; od poslednjega, kakor od vseh naših gostov se je na kolodvoru srčno poslovil podstarosta br. Volk. Izrečena bodi iskrena hvala br. Kurniku kot preglednemu in sploh izvrstnemu aranžerju, veselničnemu odseku ter pridnim sodelavkama v izbornu založenih in ozaljšanih šotorih.

Politične vesti.

Naše ministristvo zopet odstopilo. Ministrski predsednik Davjodovič je podal dne 13. t. m. regentu odstop celokupne vlade z nastopnim nagovorom: Vaše kraljevo Visočanstvo! Najnovejše vesti z mirovne konference v Parizu so zelo neugodne. Brezuspesna so bila vsa prizadevanja vlade in naše mirovne delegacije, da se v mirovni pogodbi z Avstrijo in v politični pogodbi o narodnostnih manjšinah črtajo, oziroma vsaj ublaže gotove določbe, ki pomenijo kršitev naše državne in narodne suverenosti in ogrožajo naš mirni razvoj v bodočnosti. Vlada se ni mogla odločiti, da pristane brezpogojno in podpiše take akte mednarodnega značaja, kjer ne velja niti načelo recipročnosti. O tem vprašanju je vlada obvestila tudi predstavnike strank, ki niso zastopane v vladi, ter jih vprašala za svet. Tudi oni so izjavili, da se takim zahtevam ne more ugoditi. Ker ne more in neče sprejeti za državo določb, ki omejujejo njeno suverenost, je vlada, vpoštevajoč razpoložene javnega mnenja v državi, sklenila predlo-

Ko so prišli zločincem na sled, so se z orožjem zoperstavili varnostnim stražam ter vsi trije v boju padli. Zadnja je padla s puško v roki krvoločna Kate, ki je poprej še ustrelila nekega policijskega uradnika. Na vrtu so izkopali 10 moških trupel z razbitimi glavami in prerezanimi vratovi.

Sicer pa tudi v Evropi ni manjkalo enakih ženskih zverin v vseh vekih. Iz zgodovine je znana strašna morilka Lukrecija Borgia. Tudi Francija nam nudi več zgledov ženske krvoločnosti. Marija Bombard, ki je slovela za lepoticco, je leta 1889 kot mlada deklica zadavila bogatega notarja Gouffeya. Pri tem ji je pomagal njen ljubimec. Umor sta skrbno pripravila. Peljala sta se iz Pariza v London, kupila velik kovček in barvasto vrv. Potem je deklica zvalila notarja v svojo sobo ter mu kakor za šalo vrgla pisano vrv okrog vratu, češ, da bi se trak prilegal k njegovi obleki kot kravata. Skriti ljubimec je zgrabil za konec vrvi, ki sta jo z deklico zategovala, dokler ni notar izdihnil. Truplo sta spravila v kovček, na katerem je morilka potem celo noč presedela.

Vsakomur so še v spominu strašni zločini, ki jih je pred vojsko zakrivila grofica Tarnowska v Italiji.

Iz vseh naštetih slučajev sklepajo najsovitejši kriminalisti, da v ženskem bitju živi ravno tako kakor v izprijenem moškem krvoločni nagon, ki ga navadno zbudi pohlep po denarju.

žiti Vašemu Visočanstvu svojo ostavko. Preverjena je, da izpolnjuje s tem činomi svojo prvo dolžnost tako napram Vašemu Visočanstvu, kakor napram državi. Zahvaljujoč se za zaupanje, katero je Vaše Visočanstvo blagoizvolilo izkazati mojim tovarišem v vladi in meni, prosim Vaše kraljevo Visočanstvo, da uvažuje ostavko in veruje v mojo popolno vdanost. Regent je ostavko sprejel. Za odstop ministrstva niso torej bile toliko notranje krize povod, kakor pariška konferenca, ki hoče našo državo vklemiti v suženjske verige. Antanta nas hoče spraviti v popolno gospodarsko in duševno odvisnost. Takih pogojev naša mirovna delegacija ne more podpisati, a vlada je protestirala z odstopom. Za sestavo nove vlade se vrše pogajanja z vsemi strankami.

Novo ministristvo sestavi skoraj gotovo dosedanji predsednik Narodnega predstavništva dr. Pavlovič. Vse stranke so se izrekle za koncentracijsko ministristvo t. j. za ministristvo, ki se naj sestavi iz vseh strank.

Zaradi podpisa mirovne pogodbe z Avstrijo sta poklicana iz Pariza v Beograd dr. Trumbić in Nikola Pašić.

Italijani norijo v Reki. Prismojenj laški pesnik D' Annunzio je vprizoril v Reki harlekinado, ki pa ima lahko za nas veljanske posledice. Že dalje časa je zbiral v Ronkih pri Tržiču prostovoljce ter snubil cele regularne polke. Dne 12. t. m. pa je odšel z novo svojo armado proti Reki. Tam so bile že vse oblasti obveščene ter so se mu pridružile. Tako mu je bilo mogoče, da je »zapovedal« poveljujočemu generalu Petalugu, da mu je izročil vso oblast. D' Annunzio je nato v imenu italijanskega kralja razglasil, da je Reka za vedno združena z Italijo. Vse italijansko vojaštvo se mu je pridružilo, a neprestano se dovaža novo vojaštvo. Angleško vojaštvo se je umaknilo na Sušak, francosko pa na ladje. Vse zveze z Reko so pretrgane. Brezdvomno je pričakovati velikih izredov in pobjev. Brezdvomno se je ta burka vprizorila z vednostjo italijanske vlade kralja in najbrž — antante, ki se misli na ta način odkrižati »sitnih« Jugoslovanov. Da je tudi navidezno odstavljeni general Petalugo vedel, kaj se pripravlja, izdal je s tem, da je par dni poprej dal odpraviti žene častnikov na ladje. Ko je dospela vest v Rim, je baje ministrski predsednik Nititi udaril s pestjo ob mizo ter ostro grajal napram vojnemu ministru toliko nediscipliniranost v italijanski vojski. Gola komedija! Nititi v tej pozi nas spomnja na graničarskega kapetana, ki je bil v Lombardiji klican na pomoč, ker so njegovi vojaki v neki trgovini »kupovali« salame brez plačila. Graničar divje zavpil nad vojaki, zamahnil proti njim s sabljo tako, da je na stropu odsekal dolgo vrsto obešenih salam, ki so jih njegovi vojaki naglo pobrali in izginili. — Puč na Reki je zbudil tudi Italijane v Trstu, ki so divjali po mestu proti Slovencem, potem pa se zbirali na odhod proti Reki.

Cerkve in samostani protj agrarnj reformi. Zastopniki pravoslavne cerkve in samostanov so se obrnili do ministra za agrarno reformo s prošnjo, naj se agrarna reforma ne dotakne cerkvenih posestev. Istih nazorov je tudi katoliška duhovščina kot velika prijateljica kmetov.

Protj duhovniški beri. Dalmatinska deželna zveza malih posestnikov je sklenila oster protest proti beri, ki jo smatra nedostojno za duhovništvo in škodljivo za kmeta. To vprašanje se naj uredi potom zakona, ki naj izbriše neupravičeno razliko med mesti in deželo.

Veljk zbor Jugoslovanske demokratske stranke v Varaždinu se vrši prihodnjo nedeljo ob pol 11. dopoldne v gledališču (restavracija). Opozarjamo na zbor tudi somišljenike sosedne Štajerske.

Srbj zasedli Segedjn. Stari Szegedjn sta zasedli dve srbski stotniji. Francosko vojaštvo je odšlo iz Szegedjna reko Romunije do-

mov. Srbj so dovolili madžarskemu vojaštvu, da še ostane v mestu ter opravlja policijsko službo.

Bolgarski car bo tudi moral izginiti. Na Bolgarskem je vedno več takih, ki spoznavajo, da so državo pahnili v nesrečo poglavitno nemški Koburžani, zato se hočejo za vedno odkrižati vladarske rodbine.

Tudi Albani ne marajo italijanske kulture. V Albaniji se je pričela splošna vstaja proti vsiljivim Italijanom. V mestu Kastrati so poklali Albani blizu 300 italijanskih vojakov. Obenem so poslali na mirovno konferenco deputacijo, naj se Italijani umaknejo iz cele Albanije, ki se naj proglasi za neodvisno državo.

Za praškega nadškofa je imenovan monsignor Kordač.

Tudi v Galiciji bo plebiscit. Vrhovni svet je sicer svoječasno poveril Poljsko, da zasede in upravlja Galicijo, toda sedaj ne dovoli priklopitve, temuč je odločilo ljudsko glasovanje, ali naj pripade dežela Poljski ali Ukrajini.

Wilson o londonski pogodbi in o Reki. Predsednik Wilson je govoril na nekem ljudskem shodu v Ameriki o zvezi narodov, o londonski pogodbi in o Reki ter izjavil, da nove države iz bivše Avstro-Ogrske ne bodo mogle mirno živeti druga poleg druge, ako jih ne bo podpirala zveza narodov.

Južna Tirolska dobi avtonomijo. Italijanska vlada namerava iz Južne Tirolske napraviti dve pokrajini: Trident in Hohenegg. Zadnja pokrajina bo obsegala nemški del dežele ter bo imela nemške šole in nemška sodišča. Segala bo ta pokrajina do Tridenta. Ako je vest resnična, je le dokaz za novo prijateljstvo med Nemci in Italijani. Pravična bi bila podobna uredba tudi glede Primorja in Julijske Benečije sploh.

Kmetijstvo, trgovina in industrija.

Za uvoz in izvoz ne sprejema prošenj Centralna uprava za promet z inozemstvom do nadaljnih odredb. Le glede izvoza in uvoza iz Čehoslovaške je izjema.

Deželna vlada razpisuje večje število štipendij za izobrazbo na raznih tehničnih, trgovskih in obrtnih šolah. Pri razdelitvi ustanov se bo upoštevalo tudi obrtnike, ki se hočejo na kaki inozemski šoli izpopolniti. Zeleti bi bilo, da se priglase ukaželnj, že izučeni mladeniči tapetniki, sedlarske, pleskarske, kolarske, galanterijske, strojarske in lončarske obrti, katerim bi bilo tako omogočeno obiskovati specialno obrtne šole, katerih pri nas nimamo. Prošnje je vlagati do 19. septembra na deželno vlado. Natančnejša pojasnila daje Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani, Dunajska cesta št. 22.

Svarilo in poziv. Zvedeli smo, da neki slovenski denarni zavod v Ameriki kupuje od v Jugoslaviji se vračujočih izseljencev dolarje in sicer dolar po 24 K. Za znesek v kronah da ček na enega zagrebških denarnih zavodov. Dolar pa stane mnogo več, danes n. pr. celo 49 K. Na to se opozarjajo vsi oni, ki imajo svoje v Ameriki, kateri se nameravajo vrniti. Opozorite jih takoj pismeno na to razliko v cenj ter jim pojasnite, da koristijo sebi in svoji domovini, če prinesejo dolarje seboj. Če pa nočejo ali pa ne morejo vzeti seboj gotovine, pa naj založe denar v kakem popolnoma zanesljivem denarnem zavodu v Ameriki in prinesejo seboj čeke, ki se glase na dolarje in tu se jim bo izplačal znesek v kronah.

Lanene tropine. Dolgotrajna vojna je povzročila, da je povsod zmanjkalo močnih krmil in še dandanes jih primanjkuje povsod v veliki meri. Posledica tega je pomanjkanje mleka, ki ga dandanes ne

moremo pridobiti niti toliko, da bi zalagali z njim naša mesta. Druga posledica leži v slabem stanju naše mlade živine, ki je ne moremo vzrejevati tako umno, kakor bi bilo potrebno za izboljšanje živinoreje. Posebno veliko potrebo občutimo na oljnatih tropinah, in glede teh posebno lanenih, ki so za vzrejevanje telet in za krave molznice posebno velike važnosti. Dobre lanene tropine imajo povprečno 2½krat toliko beljakovin in toľšče v sebi kolikor jo imata oves in koruza, dvakrat toliko kakor pšenični in rženi otrobi, trikrat toliko kakor dobro seno. Rabijo se najbolje na ta način, da se najprej ovlaži rezanica, nanjo se potrosijo lanene tropine in morebiti nekaj otrobov ter se vse skupaj dobro pomeša. Z ozirom na starost in velikost telet se poklada na glavo po ¼ do ½ kg, enoletni ½ do 1 kg lanenih tropin na dan. Kravam dajemo po 1 do 1½ kg. Posebno hvaležne za to krmo so molzne krave, če jih dobivajo v pijači 14 dni pred otelitvijo in 14 dni po nji. Ta zelo okusna in lahko prebavna pijača tako okrepi živali, da navadno lahko prestanejo otelitve, pa tudi pozneje ne obole tako lahko. Krave molznice pa se sploh izkažejo hvaležne za vsak dodatek lanenih tropin s povečano množino mleka, ki se ga od njih namolze. Slovenski kmetijski družbi se je posrečilo dobiti nekaj vagonov lanenih tropin, ki jih bo oddajala v prvi vrsti svojim udom po 170 K za 100 kg franko Ljubljana. Vreče se mora plačati posebej, ako jih ne prinese odjemalec sam s seboj.

Namesto topov — lokomotive. Mirovna pogodba prepoveduje Nemčiji izdelovanje topov. Vsled tega so začele Krupove tovarne izdelovati lokomotive. Vsaki dan napravijo po 40 lokomotiv.

Les kupujejo v Sloveniji sledeče velike industrijske družbe: »Velika gora« v Ribnici na Kranjskem, ki ima nad dva milijona prometnega kapitala »Tabor« v Loškem potosu, »Sava« v Ljubljani, »Drava« v Mariboru in »Panmonia« v Ljubljani.

Naši premogokopi. V Sloveniji je 12 premogokopov, ki dajo dnevno 340 vagonov (največ trboveljski t. j. 150 vagonov). Premogokopi v Hrvatski in Slavoniji morejo dati dnevno 40—50 vagonov, a oni v Bosni preko 200 vagonov. Premogokopi pri Pečuhu dajali so pred vojno po 250 vagonov, a zdaj komaj 140, pa produkcija se stalno dviguje. Timoški premogokopi v Srbiji dajo dnevno 50 vagonov najboljšega premoga, dočim še senjski za nekaj časa mirujejo, ker so od Nemcev poškodovani. Naša država potrebuje za srednji železniški promet 700—800 vagonov. Ker se produkcija stalno dviguje, bo polagoma tudi industrija kaj dobila.

Rudnik granita so odkrili v vasi Samarici pri Belovaru.

Na konferenco gozdarskih industrijcev, ki bo v Zagrebu, so odpotovali tudi zastopniki iz Srbije in Črne gore. Na tej konferenci bodo zastopani tudi gozdarski industrijci iz Italije.

Hmeljski trg. Ž a t e c, 5. septembra. Hmeljski trg zelo živahen; na deželi je že mnogo tisoč stotov hmelja prodanega. Cene se vsak dan dvigajo; danes se plača za 50 kg 1200 K do 1250 K.

Da preprečijo prenos premoženja v Jugoslavijo. Državni urad za finance je odredil ustanovitev novega cenzurnega urada v Gradcu, ki ima namen preprečevati prenos premoženja v Jugoslavijo.

Davek od prirastka.

(Konec.)

Pridobitna vrednost.

Kadar se svoječasna pridobitna cena ne more zanesljivo ugotoviti ali kadar nastanejo pomisleki, odgovarja li ugotovljena pri-

dobitna cena obči vrednosti nepremičnine (deleža nepremičnine) za časa pridobitve, lahko odmerjajoče oblastvo pri preračunu prirastka na vrednosti vzame za podlago občo vrednost za časa pridobitve.

Ako je bila nepremičnina pridobljena potom prisilne dražbe, velja za pridobitno ceno dosežena največja ponudba; če pa kak knjižni upnik ostane zdražitelj, velja za pridobitno vrednost (ceno) oni višji znesek, s katerim bi bil dosegel pokritje ob času prisilne dražbe, v kolikor ne presega obče vrednosti v tem času.

Pri prvem prenosu nepremičnin, ki se izvrši po pričetku veljavnosti tega zakona, velja za pridobitno ceno (vrednosti) cena (vrednost) za časa zadnjega pred pričetkom veljavnosti zakona izvršenega prenosa.

Pridobitni ceni je v svrhu ugotovitve davščine zavezanega prirastka na vrednosti prišteti:

1. Vse dokazne izdatke, ki so jih otujitelj ali pa njegovi predniki v pravici imeli v dobi, ki je pri odmeri davščine vzeti za podlago za trajni povišek vrednosti nepremičnine, torej zlasti stroške za novogradnje, pri in prezidave, za zboljšanje kulturnega stanja kmetijskih in gozdarskih zemljišč in za druge kmetijske melioracije, prikupnine za vodovode, stroške ali prispevke k stroškom cestnih, trotoarskih, kanalskih in vodnih zgradb, prispevke za vodne zadrage, v kolikor ti prispevki služijo za napravo ne pa za vzdrževanje vodnih zgradb i. dr.

Tudi taki izdatki se ne prištejejo pridobitni vrednosti tedaj, kadar so se pokrili iz podpor.

2. Pet odstotkov pridobitne cene (vrednosti) kot povračilo za posebne izdatke povodom svoječasne pridobitve (za prenosne, plačilo zastopnika itd.).

3. Pri kmetijskih in gozdarskih zemljiščih razliko med vrednostjo donosa (pridelka), ki je pri otujitvi ostal na njih, in donosa, ki je pri pridobitvi stal na njih. Toda v tem slučaju se ne smejo vrhutega še vračunati stroški za dosego tega donosa.

Ako se je v času, ki je merodajen za proračun prirastka na vrednosti brezplačno odstopil svet za javne ceste in trge, se vsa svoječasnno pridobitna cena vračuni na ostali del sveta.

Otujilna vrednost.

Kadar se otujilna cena ne more zanesljivo ugotoviti ali kadar nastanejo pomisleki, odgovarja li ugotovljena otujilna cena obči vrednosti nepremičnine (deleža nepremičnine), lahko odmerjajoče oblastvo pri proračunu vrednostnega prirastka vzame za podlago občo vrednost za časa otujitve.

Delna otujitev enotno pridobljenih nepremičnin in enotna otujitev v delih pridobljenih nepremičnin.

Ako se otuji del enotno pridobljenega kompleksa nepremičnin, se pridobitna cena (vrednost), ki odpade na ta del, izračuni po razmerju njegove površine do površine celega kompleksa. Enako se pri otujitvi idealnega lastninskega deleža pridobitna cena (vrednost) po razmerni visokosti lastninskega deleža izračuni iz pridobitne cene (vrednosti) cele nepremičnine. V § 9. dovoljeni vstevi veljajo v razmerju, ki se je vzelo za podlago izračunu pridobitne cene.

Ako se enotno otuji nepremičnina, katere realni ali idelani deleži so bili pridobljeni ob različnih časih, se mora davščini zavezani prirastek na vrednosti izračunati in davščina odmeriti za vsak del posebej tako, da se otujilna cena (vrednost) cele nepremičnine na posamezne dele porazdeli po izmeri površine, pri idealnih deležih pa po deležnem razmerju ter primerja s svoječasnno pridobitno ceno (vrednostjo) posameznih deležev.

Slično je postopati, če družba otuji nepremičnino in če se je davščina za posamezne deleže nepremičnine že prej odmerila pove-

dom premembe v osehah ali deležnem razmerju družabnikov.

V slučaju raznovrstne kakovosti delov kompleksa nepremičnin je vrednost posameznih deležev mesto po površini (prvi in drugi odstavek) izračunati s pozvedbo njihove obče vrednosti.

Odmerna podstava.

Za izračun prirastka na vrednosti in za to merodajne posestne dobe sta merodajna vsebina in čas otujilnega opravila (razlastilnega razsodila, razsodbe), na katerem sloni prenos.

Od prirastka na vrednosti, izračunanega po predstojećih določbah, se odračuni 10 odstotkov pridobitne cene (vrednosti) kot davščine prosti del. Ostanek se potem pri odmeri davščine vzame za podlago.

Izmera davščine.

Davščina od prirastka na vrednosti znaša v odstotkih zneska, ki je pri odmeri davščine vzeti za podlago:

5 odstotkov pri povišku vrednosti za več nego 10 do všteti 15 odstotkov pridobitne vrednosti;

6 odstotkov pri povišku vrednosti za več nego 15 do všteti 20 odstotkov;

7 odstotkov pri povišku vrednosti za več nego 20 do všteti 25 odstotkov;

8 odstotkov pri povišku vrednosti za več nego 25 do všteti 30 odstotkov;

9 odstotkov pri povišku vrednosti za več nego 30 do všteti 35 odstotkov;

10 odstotkov pri povišku vrednosti za več nego 35 do všteti 40 odstotkov;

11. odstotkov pri povišku vrednosti za več nego 40 do všteti 45 odstotkov;

12 odstotkov pri povišku vrednosti za več nego 45 do všteti 50 odstotkov;

13 odstotkov pri povišku vrednosti za več nego 50 do všteti 55 odstotkov;

14 odstotkov pri povišku vrednosti za več nego 55 do všteti 60 odstotkov;

15 odstotkov pri povišku vrednosti za več nego 60 do všteti 65 odstotkov;

16 odstotkov pri povišku vrednosti za več nego 65 do všteti 70 odstotkov;

17 odstotkov pri povišku vrednosti za več nego 70 do všteti 75 odstotkov;

18 odstotkov pri povišku vrednosti za več nego 75 do všteti 80 odstotkov;

19 odstotkov pri povišku vrednosti za več nego 80 do všteti 85 odstotkov;

20 odstotkov pri povišku vrednosti za več nego 85 do všteti 90 odstotkov;

21 odstotkov pri povišku vrednosti za več nego 90 do všteti 95 odstotkov;

22 odstotkov pri povišku vrednosti za več nego 95 do všteti 100 odstotkov;

23 odstotkov pri povišku vrednosti za več nego 100 do všteti 105 odstotkov;

24 odstotkov pri povišku vrednosti za več nego 105 do všteti 110 odstotkov;

25 odstotkov pri povišku vrednosti za več nego 110 odstotkov.

Za izbiro odstotnega postavka davščine je merodajen ves prirastek na vrednosti, všteti davščine prosti del 10 odstotkov.

Po utržu davščine od prirastka na vrednosti po kaki višji stopnji ne sme davščini zavezanemu ostati od prirastka na vrednosti nikdar manj, nego bi ostalo od prirastka na vrednosti, ki bi ne prekoračil najvišjega za prvo, nižjo stopnjo še dopustnega zneska.

Po prvem in drugem odstavku izračunani znesek davščine se zniža za:

5 odstotkov pri posestni dobi nad 5 let do 10 let;

10 odstotkov pri posestni dobi nad 10 do 15 let;

20 odstotkov pri posestni dobi nad 15 do 20 let;

30 odstotkov pri posestni dobi nad 20 do 25 let;

40 odstotkov pri posestni dobi nad 25 do 30 let;

50 odstotkov pri posestni dobi nad 30 let.

Izvenknjižni prenos.

Ako se knjižni prenos lastnine do kake nepremičnine (deleža nepremičnine) izvrši na podlagi več zaporednih izvenknjižnih prenosov (§ 22 zemljknjižnega zakona) neposredno od prvega otujitelja na zadnjega pridobitelja, izračunati je davščino od vsakega prenosa posebej. Tako izračunane davščine je šesteti.

Pri tem pa je z onimi izvenknjižnimi prenosi, ki so po § 3., točka 1. prosti davščine, ravnati tako, kakor bi se po njih sploh ne izvršila nobena prejemba posesti.

Plačilna in jamstvena dolžnost.

Plačati davščino od prirastka na vrednosti je dolžnost otujitelja, in ako je nepremičnina (delež nepremičnine) ki se otuji, solastnina, pa nerazdelna dolžnost vseh solastnikov.

V slučaju neizterljivosti davščine od otujitelja jamči zanjo pridobitelj. Ta pa lahko zahteva, da odmerjajoče oblastvo po najkrajši poti in brez obveznosti proti otujitelju izračuna in mu naznani znesek davščine, za višji znesek se od njega nikakor ne more zahtevati jamstva.

V slučaju § 14., prvi odstavek velja za otujitelja prvi otujitelj in za pridobitelja zadnji pridobitelj; toda z zadnjim vred jamčijo nerazdelno tudi vmesni pridobitelji po razmerju nanje odpadajočega deleža vse dolžne davščine; enako jamči, kdor pravice, pridobljene po kakem otujilnem pravilu, prenese na drugo osebo ali pa naknadno izjavi, da je te pravice pridobil za drugo osebo.

Priredbeno postopanje.

Oblastva.

Odmera davščine od prirastka na vrednosti je naložena deželnemu uradu, kateremu sta poverjena odmera in pobiranje davščine od prirastka na vrednosti in ki ga je podrediti deželnemu odboru.

Naznanilna in pojasnilna dolžnost.

Plačevanju davščine zavezani, dalje vsak otujitelj v slučajih § 14., ter otujitelj v slučajih § 3., točka 1. je dolžan odmerjajočemu oblastvu tekom 14 dni pismeno ali protokolarno naznaniti prenos ob navedbi vseh za odmero davščine bistvenih okoliščin in privitku listin, ki pridejo v poštev v izvršniku ali v poverjenem prepisu ter na zahtevo odmerjajočega oblastva tekom primerne dobe pojasniti določena, za priredbo važna dejstva.

Enako naznanilno in pojasnilno dolžnost imajo družbe, navedene v § 1., tretji odstavek, glede prejemov v osebah in v deležnem razmerju družabnikov.

Tudi pridobitelj nepremičnine je dolžan dati pojasnila o določenih dejstvih, ki so v zvezi s pridobitvijo nepremičnin.

Ugotovitev vrednosti.

Ako se pri odmeri davščine po določbah tega zakona ni držati napovedanih cen, mora odmerjajoče oblastvo najprej stranko pozvati, da napove vrednosti, ki se ji zde primerne.

Ako se odmerjajočemu oblastvu zde strankine poizvedbe prave, mora izvršiti odmero. Ako pa odmerjajoče oblastvo teh izpoved ne smatra za prave, mora stranki povedati, katera cenitev bi bila po njegovem mnenju primerna.

Ako stranka v roku, katerega ji je določiti z najmanj 14 dnevi, ugovarja proti določitvam vrednosti po odmerjajočem oblastvu in ako ne pride do sporazuma, se mora vrednost ugotoviti po sodni cenitvi, pred katero je po potrebi zaslišati osebe, ki dajo pojasnila.

Če pa stranka tekom danega ji roka ne zadosti pozivu glede napovedi vrednosti ali glede izjave o določitvah vrednosti po od-

merjajočem oblastvu, je davščino odmeriti na podstavi uradnih določitev vrednosti.

Stroške uradne cenitve plača tisti, ki je dolžan plačati davščino, če ni po izidu cenitve ali pridobitna vrednost za 12% odstotkov ali pa otujilna vrednost za 12% odstotkov nižja, nego jo je v svojem predlogu določilo odmerjajoče oblastvo.

Plačilni nalog, jamstveni plačilni nalog, pravna sredstva.

O odmeri davščine je plačilu zavezane obvestiti s plačilnim nalogom, iz katerega morajo biti razvidne odmerne podstave (pridobitna vrednost, otujilna vrednost, vsteti, porazdelitve, ugotovljeni prirastek na vrednosti, razmerje prirastka na vrednosti do pridobitne vrednosti, posestna doba) in proračun davščine.

Enako je obvestiti tiste, ki jih veže jamstvo, da se uveljavlja njihovo jamstvo.

Vročba plačilnih (jamstvenih plačilnih) nalogov se mora vršiti po določbah §§ 267. in 268. zakona št. 220, o neposrednih osebnih davkih.

Proti plačilnemu (jamstvenemu plačilnemu) nalogu je tekom 30dnevnega roka po vročbi istega dopustna pritožba na deželni odbor: pritožba se mora vložiti neposredno pri deželnem odboru in nima odločne moči.

V ostalem je zmiselno uporabljati določbe zakona z dne 19. marca 1876., drž. zak. št. 28.

Vplačevanje.

Davščino je tekom 14 dni po vročbi plačilnega (jamstvenega plačilnega) naloga vplačati pri deželnem uradu, kateremu je pobiranje poverjeno.

Ako se davščina ne vplača tekom tega roka, se pobirajo petodstotne letne zamudne obresti, računši od dneva doteklosti.

Povračila.

Ako se ugotovi pritožbi proti odmeri davščine od prirastka na vrednosti, se povrne nepristojno vplačani znesek davščine s pet odstotki letnih povračilnih obresti vred od dneva vplačila do dneva, katerega se je stranka obvestila o rešitvi pritožbe.

Zvišanje davščine.

Ako davščini zavezani ali od njega pooblaščen namestnik opusti naznanilo, predpisano po § 17., ali če v teku priredbenega postopanja kaj pove, kar utegne povzročiti prikrajšbo davščine, ali če pri pojasnjevanju zamolči bistvena dejstva, se davščini zavezaneu brez uvedbe kazenskega postopanja predpiše povišek davščine v izmeri 100 odstotkov prikrajšanega ali pa prikrajšbi izpostavljenega zneska davščine.

Če pa davščini zavezani dokaže, da je opustil predpisano naznanilo, da je napačno povedal ali da je zamolčal v opravičljivi zmoti ali vsaj brez namena prikrajšati davščino, je mesto stoođstotnega poviška davščine naložiti manjši povišek davščine, ki ne sme presegati niti 10 odstotkov davščine, niti 500 K.

Poviške davščine je predpisati samo onemu davščini zavezaneu, ki ga je povzročil pooblaščenec več nerazdelno plačilu zavezanih, nerazdelno vsem pooblastilcem.

Določbe §§ 19 do 22, je smiselno uporabljati za postopanje pri poviških davščine.

Kazensko postopanje.

Ako davščini zavezani noče dati pojasnil ali če kak druga oseba, ki ima po določbah tega zakona naznanilno in pojasnilno dolžnost, to opusti ali pa napačno naznani ali pojasni, se more kaznovati z globo do 500 kron. Kazensko postopanje je izvesti od političnih oblastev.

Prisilno izterjevanje.

Ako se davščina ne vplača v roku, označenem v § 21, jo je izterjati ali po § 3., cesarskega ukaza z dne 20. aprila 1854., drž. zak. št. 96, potom političnega izvršila ali pa sod-

nim potom na podstavi izkaza zastankov, potrjenega od odmerjajočega oblastva.

Zastaranje.

Glede zastaranja davščine in poviška davščine veljajo določbe zakona z dne 18. marca 1878., drž. zak. št. 31, za devajoče neposredne pristojbine.

Poraba donosa davščine, poviška davščine in glob.

Od donosa v enem letu vplačanih davščin od prirastka na vrednosti pristojbin je najprej odšteti 5 odstotkov kot režijski prispevek za deželni zaklad. Preostali donos pripade z eno polovico deželnemu zakladu, z drugo pa občinskim blagajnicam.

V to svrhu mora deželni urad polovico preostalega donosa odmerjenih in pobranih davščin in poviškov davščin odkazati občinam, v katerih leže otujena zemljišča, drugo polovico pa preračunati na deželni zaklad. Donos je tako izračunati in ga za vsako občino posebej določiti, da je od donosa vplačanih davščin in poviškov davščin po odbitku režijskega prispevka pred vsem odšteti samo povračila, povračilne oblasti, sodne cenilne stroške in izvršilne stroške.

Deželni odbor sme dogovorno s političnim deželnim oblastvom odrediti, da se donos, ki pripada občinam, samo do določenega zneska porabi za tekoče občinske potrebščine, morebitni ostanek pa odkáže nabilnemu zakladu, ki se mora z narasčilimi obrestmi vred rabiti za investicijske naprave, zlasti za ljudskošolske zgradbe, za preiskrbovanje stanovanj in za občila ali pa za povračilo dolgov. Za mesta z lastnim statutom ne velja ta določba.

Globe se stekajo v ubožni zaklad tiste občine, v kateri leži zemljišče, ki je predmet davščine.

Tedenske vesti.

Okrajna organizacija JDS — Vrhnika se je ustanovila dne 8. t. m. Za predsednika je bil izbran Fran Jurca.

Imenovanja na novoustanovljenih meščanskih šolah v Sloveniji za ravnatelje so imenovani: L. Jelenc, predsednik Zaveze jugoslovanskega učiteljstva na I. deški meščanski šoli v Ljubljani; Josip Bezljaj na II. deški v Ljubljani (Šiška); Albin Lajovic v Trziču; Anton Mervič v Ribnici; Karel Kveder v Ptuj; Josip Bernot v Žalcu; Jan Baukert v Ljutomeru; Beno Serajnik na deški meščanski šoli v Celju; Josip Brinar na deški v Mariboru. — Za ravnateljice so imenovane: Franja Zemetova na I. deški meščanski šoli v Ljubljani; Albina Golobova na II. deški v Ljubljani (Šiška); Irma Schelligova v Ptuj; Leopoldina Koršičeva na I. deški v Mariboru in Antonija Štupičeva na II. deški v Mariboru.

Prvi kmetijski svetnik v Sloveniji je postal bivši ravnatelj kmetijske šole na Grmu g. V. R o h r m a n.

Preki sod je odpravljen po celi Sloveniji.

Sprememba imen poštne uradov. Spremenila so se imena sledečih poštne uradov: Bela cerkev v Bela cerkev na Dolenjskem; Miklavčevo se naziva odslej Žitara ves; Sveti Andraž v Leskovcu odslej Sveti Andraž v Halozah; Sent Ilj v Slovenskih goricah; Šmartno pri Gornjem gradu odslej Šmartno ob Dreti; Zagradec-Fužine pa se bo nazival odslej Zagradec na Dolenjskem.

Narodni izdajalec dr. Šusteršič tudi v Švici ne miruje, temuč piše v nemške časopise poročila, v katerih se zavzema za Nemce in Italijane ter blati Jugoslavijo.

Pokrajinski odbor za zaščito dece v Ljubljani. Z 9. septembrom 1919 je pričel poslovati v Ljubljani urad »Pokrajinskega odbora za zaščito dece v Ljubljani«, ki

je podrejen državnemu oddeljenju za zaščito dece v Beogradu. Delokrog »Pokrajinskega odbora« se razteza na vso Slovenijo, njegov urad je pa razdeljen na štiri oddelke, ki upravljajo sledeče posle: I. o d d e l e k: Vodstvo urada; pravni svet v varuštvenih zadevah, pravna pomoč nezakonskim otrokom in materam; skrb za gluhonemo in slepo deco, skrb za duševno zaostalo deco; otroške bolnice. II. o d d e l e k: Skrb za dojenice in porodnice, oskrba otrok v predšolski dobi (oskrbovalnica za dojenčke in posvetovalnica za matere, domovi za otroke do 6. leta, otroški vrtci). III. o d d e l e k: a) Vzgoja zamernarjene mladine — deželno vzgojevališče za dečke in dekliško vzgojevališče; vajeniški domovi, poklicne posvetovalnice za mladino obojega spola, ki je zadostila ljudsko-šolski obveznosti. b) Vzgoja ogrožene mladine (Rakovnik), sirotišnice in skrb sirot. IV. o d d e l e k: Organizacija, dnevno zavetišče, statistika, publicistika. Mladinski oddelek poverjeništvu za socialno skrb preneha z dnevno ustanovitve urada »Pokrajinskega odbora«. Vse vloge, ki se tičejo varstva otrok in mladinske oskrbe, je odslej nasloviti na »Pokrajinski odbor za zaščito dece v Ljubljani«, deželni dvorec, II. nadstropje. Uradne ure za stranke novega urada so vsak delavnik od 10. do 12., svoje uradne prostore ima »Pokrajinski odbor« v deželnem dvorcu, II. nadstropje, soba 131 in 132.

Državna posredovalnica za delo. Podružnica za Ljubljano in okolico. V preteklem tednu od 1. septembra do 6. septembra 1919. je iskalo delo 179 moških in 54 ženskih delavnih moči. Delodajalci so iskali 99 moških in 53 ženskih delavnih moči. Posredovanj se je izvršilo 92. Pri vseh podružnicah »Državne posredovalnice za delo« je od 1. januarja 1919. do 6. septembra 1919. iskalo delo 13.815 delavnih moči, delodajalci so pa iskali 11.673 delavcev. Posredovanj se je izvršilo v tem času 4362. Delo iščejo: Pisarniške moči (333), trgovski sotrudniki in sotrudnice (319), dninarji in dninarice (102), služkinje in kuharice (105), peki, mlinarji, mesarji (102), poljski in tovarniški delavci in delavke (113), slugi, vratarji, hišniki, krojači, šivilje, čevljarji, vajenci raznih strok, oskrbniki, ekonomski, natakariji in natakarice, modistinje, vzgojiteljice, predilne delavke, strojni ključavničarji, mehaniki, strojniki, dimnikarji, monterji itd. Delo je na razpolago: poljskim in tovarniškim delavcem in delavkam (119), težakom in hlapcem, služkinjam in kuharicam, drvarjem, krojačem, šiviljam, čevljarjem, vajencem razne stroke, mizarjem, zidarjem, stroj. in stavbnim ključavničarjem, gozdarjem, mlinarjem, cestnim delavcem, delavcem za hudournike, strojarjem, sodarjem, žagarjem, sekačem, sobaricam, pletarjem, oglarjem itd.

Družba sv. Cirila in Metoda je imela pretečeno nedeljo dne 14. t. m. v Ljubljani (Narodni dom) svojo 30. glavno skupščino. Dohodkov je imela družba lansko leto 252.000, izdatkov pa 283.000 K, primanjkljaj se je moral vzeti iz glavnice. Iz vodstva so izstopili Iv. Kejžar, dr. Josip Klepec in Matija Prosekar, namesto teh pa so bili izvoljeni: dr. Vodopivec, dr. Dereani in inž. Mačkovšek Janko (tajnik). Odstopivšemu edinemu zastopniku Koroške Mat. Prosekarju je izrekla skupščina za neumorno in požrtvovalno delo iskreno zahvalo. — Od vseh govornikov se je naglašalo, da čaka našo šolsko družbo še veliko dela in žrtve, zato je potrebno, da se povsod ljudstvo navdušuje za čimnajzdatnejše prispevke.

Telovadno društvo Sokol v Škofji Loki priredi dne 28. t. m. popoldne ob pol 3. na Krennerjevem travniku javno telovadbo. Po telovadbi v prostorih ge. Albi-

ne dr. Jeralove ljudska veselica. Sodelovali bosta vojaška godba iz Ljubljane in domač sokolski orkester. Vabijo se vsi prijatelji sokolstva, da se v mnogobrojnem številu udeležijo te prireditve. Vsa okoliška društva se naprošajo, naj v slučaju kake nameravane prireditve blagovolijo upoštevati ta dan. Bratska društva se obenem vabijo, da v svrhu ureditve sporeda prijavijo pravočasno nameravano udeležbo z natančnimi navedbami telovadcev in telovadk kakor tudi naraščaja odboru.

V Vetrinju tik pred Celovcem se vrši prihodnjo nedeljo 21. t. m. velik ljudski shod z domačo veselico.

Trgovinski minister v Celju. Zborovanja spodnještajerskih občin in okrajnih zastopov se je udeležil tudi trgovinski minister Momčilo Jankovič.

Okrožne finančne oblasti se osnujejo po celi naši kraljevini.

Okrožna organizacija JDS v Celju priredi dne 12. oktobra v Celju veliko jesensko narodno slavnost.

Okrajna organizacija JDS v Brežicah se je ustanovila za vse krajevne organizacije brežiškega, sevniškega in kozjanskega sod. okraja. Kmalu se priredi velika ljudska slavnost v Brežicah.

Zaprl so v Celju slaščičarja - peka Jos. Kürbischa, ker je v zvezi z velikimi sleparijami pri »Gospodarski poslovalnici«. Že poprej so zaprli zaradi istih zločinov trgovca Pemiča in uradnika Pi-broutza.

Nemški žalni dan na Spodnjem Štajerskem vprizorijo Nemci iz Gradca zaradi izgube Maribora. Nemcem in nemškutarjem je zapovedano, da se morajo ta dan kisló držati.

Nov notar v Mariboru. Tretja notarska služba je poverjena notarskemu kandidatu Iv. Ašiču.

Obesil se je v Bodislavcih pri Ljutomeru kmet Mih. Rop zaradi preprirov z ženo. Obenem pa je zažgal vsa poslopja, ki so z živino vred zgorela.

Velik ljudski shod za spodnji del slov. Koroške se vrši drugo nedeljo 28. t. m. na griču Sv. Križa nad Spod. Dravogradom.

Kmetijska šola na Slov. Koroškem. V Hoprijanu pri Velikovcu otvorijo z novembrom kmetijsko šolo.

Novi slovenski notar na Koroškem. V Velikovcu začne uradovati notar Kolšek iz Ribnice.

V najem se da gostilna in mesarija v Narodnem domu v Velikovcu s 15. oktobrom t. l. — Prošnje naj se vložijo do dne 20. septembra na Hranilnico in posojilnico v Velikovcu. Ta daje potrebna pojasnila.

Ljudsko glasovanje na Koroškem. Član 50. mirovne pogodbe z Avstrijo določa glede plebiscita na Koroškem: glasovale bodo vse osebe obeh spolov, ki so 1. januarja 1919 prekoračile 20. leto, ki so 1. jan. 1919 imele redno bivališče veni izmed obeh con; nadalje vse osebe, ki so bile v eni izmed obeh con rojene ali so tam stalno bivale od 1. januarja 1912 ali si vsaj pridobile tam domovinsko pravico. Odločila bo večina glasov.

Na Prekmurskem sta okrajni sodišči v Murski Soboti in Dol. Lendovi prevzeti v upravo poverjeništvu za pravosodje v Ljubljani.

Za železniško zvezo med Štajersko in Prekmurjem se je vršilo dne 9. t. m. v Ljutomeru posvetovanje zastopnikov ljutomerskega, gornjeradganskega okraja, Prekmurja in Dravske divizije. Sklenilo se je zgraditi ozkotirno železnico iz Ljutomera do Murske Sobote. Materijal da vojaštvo.

Priporočamo »Jugoslovanski kreditni zavod« v Ljubljani, Marijin trg 8, Wolfova ulica 1, vsem, ker je pristen domač

denarni zavod. Stoji neposredno pod državnim nadzorstvom. Hranilne vloge in vloge na tekoči račun obrestuje po 4% ter daje posojila proti primerni varnosti pod ugodnimi pogoji. Opozorjamo na oglas.

Zadnje vesti.

Proti pustolovcu D' Annunziju. Vrhovni zavezniški svet v Parizu je poveril Angliji nalogo, naj požene D' Annunzija in njegove čete iz Reke. Takoj odpluje proti Reki več angleških vojnih ladij.

Pogajanja za sestavo novega ministristva so še vedno brezuspešna, ker so radikalcji ostali trmoglavji. Morda se bodo udali, ko prideta te dni dr. Trumbić in Pašić iz Pariza.

Novi državni bankovci se z naglico tiskajo v Parizu, Zagrebu in Pragi. Dosedaj je natisnjenih poldrugi milijon dinarjev. Te dni so odšli višji finančni in bančni uradniki iz Beograda po tretji transport novih bankovcev v Pariz.

Napetost med našo državo in Romunijo. Naša vlada je ustavila vsak izvoz v Romunijo, ker Romunija noče izročiti materiala za most čez Savo ter ni poslala premoga, kakor je bila obvezana.

Izhaja vsak petek.

Naročnina za tekoče leto 12 K, za pol leta 6 K.

Posamezna številka 80 vinarjev.

Inserati po dogovoru.

Uredništvo in upravitelstvo:

Sodna ulica št. 6, pritličje desno.

Odgovorni urednik: Emil Vodeb.

Tisk »Narodne Tiskarne« v Ljubljani.

Izdaja: Konsoreij »Domovine«.

Primešaj „Mastin“ krmi.

Če živina krmo lažje in do zadnjega prabavi in popolnoma izkoristi, da se na koncu nič ne izgubi, če se dvigne slast do žretja, potem se pospešuje rednost, vsled tega težka živina, mast, meso, jajca, mleko. To se doseže, ako primešamo krmi enkrat na teden pest praška Mastina. Ob pomanjkanju krme, ko se uporabljajo nadomestna sredstva za krmila, pa se primeša dvakrat na teden. Prašek Mastin je dobil najvišje kolajne na razstavah v Londonu, v Parizu, v Rimu in na Dunaju. Tisoč gospodarjev hvalijo Mastin, ko ga enkrat polkuzljajo, ga ponovno rabijo. 5 zavojev praška Mastina zadostuje za 6 mesecev za snega prašiča ali vola. Glasom oblastvenega dovoljenja sme Mastin prodajati vsak trgovec in konzumna društva. Ako se pri vas v lekarnah in trgovinah ne dob, potem naj se naroči po poštni dopisnici v izdelovalnici Mastina, to je

lekarnar Trnkoczy v Ljubljani

zavojev (paketov) Mastina za 17.50 K poštne prosto na dom. Od tam se pošlje Mastin a prvo pošto na vse kraje sveta.

J. C. Kotar

Ljubljana

Wolfova ulica 3.

Drogerija!

Fotomanufakura!

Ing. dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni stavbni inženir.

Špecialno stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe

v Ljubljani, Hilšerjeva ulica 7

izvršuje strokovno:

naprave za izrabo vodnih sil, vodne žage, elektrarne, betonske in železobetonske jezove, mostove, železobetonska tovarniška poslopja, skladišča, betonske rezervarje, železobetonsko oporno zidovje in vse druge betonske in železobetonske konstrukcije.

Prevzema v strokovno izvišitev vse načrte stavbeno-inženirske stroke. — Tehnična mnenje. — Zastopstvo strank v tehniških zadevah.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po čistih

3%

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za svoje vložnike.

Rezervni zaklad K 1,100.000.

Hranilne vloge K 42,000.000.

Ustanovljena leta 1881.

Naročajte in širite 'DOMOVINO'.

Jugoslovanski kreditni zavod

r. z. z. o. z.

v Ljubljani, Marijin trg 8, Wolfova ulica 1.

Sto in stoletja smo bili zaslužnjeni in hlapci na lastni zemlji, končno smo dosegli svojo svobodno neodvisno državo. S tem pa še ni doseženo vse, kajti s tem je vstvarjena šele podloga, so dani šele pogoji za razvoj in napredek in baš sedaj je treba intenzivnega dela na gospodarskem polju.

Slovenska zemlja je vsled svoje ugodne lege in obilice prirodnih zakladov tako pripravna za industrijalno delo, da nas bodo tujci zopet zaslužnili v kljub naši lastni državi, če se ne bomo gospodarsko ojačili in osamosvojili.

Kakor hitro dobi moč tuji kapital, smo uničeni in gospodarsko zaslužnjeni. Rešiti nas more le intenzivno gospodarsko delo med kmetskim in meščanskim prebivalstvom. To se bo pa dalo doseči s pospeševanjem slovenske trgovine, industrije ter obrti. Naši trgovini, industriji in obrti se odpira velikansko polje.

Delajmo, da nas tujci ne preHITE! Ker je pa za gospodarsko delo treba denarja, denarja in zopet denarja, mobilizirajmo o pravem času svoj kapital, da nas ne preHITE tujci, osobito židi, ki rinejo v Jugoslavijo kot v obljubljeno deželo, ker vedo, da je pri nas — bodočnost.

Ce smo tudi majhen reven narod, a v združenju je moč, ki je ne premagajo posamezniki, bogatini tujci. Radi tega so se združili slovenski in hrvaški obrtniki ter osnovali „Jugoslovanski kreditni zavod“, registrovano zadrugo z omejeno zavezo v Ljubljani, ki se bo iz majhnih početkov razvila v velik zavod, ki bo ščitil in podpiral jugoslovansko trgovino, industrijo in obrt.

Vabimo na sodelovanje vse, ki jim je razvoj in napredek slovenske trgovine, industrije in obrti pri srcu. Po sklepu občnega zbora z dne 12. junija t. l. razpisujemo

I. subskripcijo en milijon kron deležev

in sicer 10.000 deležev po 100 K (sto kron) da se tudi mali trgovec ali obrtnik lahko udeleži. Vsakdo lahko podpiše poljubno število deležev. Vsak delež ima na občnem zboru en glas. Priglašeni deleži se imajo vplačati takoj ali najkasneje do konca tega leta. Deleži se glasijo na vplačitelja in imajo pravico do dividende od 1. januarja 1920 naprej. Pred 1. januarjem 1920 vplačani deleži se bodo od dneva vplačila do konca leta obrestovali po sklepu občnega zbora.

Pri nadaljnjih emisijah deležev bodo imeli vedno prednost priglašenci te prve emisije.

Pojasnila daje in prijave ter vplačila sprejema „Jugoslovanski kreditni zavod“ r. z. z. o. z. v Ljubljani, Marijin trg 8 in Wolfova ulica 1.

Velika je postala naša domovina in čaka nas mnogo gospodarskega dela. Osvobodili smo se narodno — osvoboditi se moramo pa tudi gospodarsko, ker le neodvisno in pozitivno gospodarstvo je in bo podlaga zdravi in močni državi, kakršno si pač želimo. Mobilizirajmo torej svoj kapital... Kamen do kamena, zrno do zrna... in če smo tudi majhen narod združeni bomo zmagali tudi gospodarski.

Upravni svet.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Delniška glavica . K 15,000.000.—

Rezervni fondji . . . K 4,000.000.—

Podružnice:

v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu,
Gorici, Celju in Mariboru.

Sprejema

vloge na knjižice in na
tekoči račun.

Nakup in prodaja vseh vrst vrednostnih
papirjev, deviz in valut. Vnov-
čevanje kuponov, izžrebanih zastavnih
pisem in obligacij.

Nakazila in kreditna pisma.

Borzna naročila.

➔ Promese ➔
k vsakemu žrebanju.

➔ Posojila ➔
na vrednostne papirje.

Eskontovanje menic.

Sprejemanje

vrednostnih papirjev v
hrambo in oskrbovanje.

Stavbeni krediti.

Aprovizijski krediti.

Poslovnica

avstrijske državne
loterije.

Izvrstne poljedelske stroje

in

vsakovrstno železnino

priporoča tvrdka

Franc Stupica Ljubljana

Marije Terezije cesta št. 1•

Lepa bogata zaloga posebno krasnih briljantov
po primernih cenah za vsako darilo, kakor
za birmance, neveste, krste, godove
itd. velika izbira.

Naznanja slav. občinstvu, da se ceniki
letos ne razpošiljajo, ker ni blaga po vzorcih.

Vljudno vabi in se priporoča

Tvrdka F. Čuden

Prešernova ulica 1 v Ljubljani.

Vzajemno zavarovalna banka

„Slavija“

prva vseslovenska banka te vrste
zavaruje proti požaru, olomski
tlatolini in na življenje.

Banka „Slavija“ ima čez sto
milijonov lastnega premoženja, čez
15 milijonov letne premije; v po-
žarnem oddelku ji je zaupanih čez
2¼ milijarde zavarovanih vrednosti.

Generalni zastop banke „Slavije“
v Ljubljani.

Največja slovenska hranilnica! Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 3,

je imela koncem leta 1918 vlog K 80,000.000
in rezervnega zaklada „ 2,500.000

➔ Sprejema vloge vsak delavnik. ➔

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Hranilnica je pupilarno varna.

Dovoljuje posojila na zemljišča in poslojja proti nizkemu obrestovanju in
obligatornemu odplačevanju dolga.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno
Kreditno društvo.

Delniška glavica: K 30,000.000. **Jadranska banka Podružnica Ljubljana.** Rezerve: okrog . K 10,000.000.

Centrala: TRST. — Podružnice: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Metkovič, Opatija, Split, Šibenik, Zader, Ekspozitura Kranj.

Sprejema:

Vloge na knjižice.

Vloge na tekoči in žiro račun
proti najugodnejšemu obrestovanju. —
Rentni davek plača banka iz svojega.

Kupuje in prodaja:

Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira:

Menice, devize, vrednostne papirje itd.

Izdaja:

Ceke, nakaznice in akreditive na vsa
tu- in inozemska mesta.

Daje predujme:

na vrednostne papirje in na blago, le-
žeče v javnih skladiščih. Daje trgov-
ske kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema:

Borzna naročila in jih izvršuje najku-
lantneje.

Brzobjavni naslov:

➔ **JADRANSKA.** ➔

Telefon št. 257.